

V Univerzumu je zaškripalo

Jutranje refleksije so se z naslovom »Univerzum v nas« navezovale na romantično idejo, ki temelji na osebnem izrazu notranjega sveta skladatelja in povezovanje tega z naravo. Program jutranjega koncerta je bil zato sestavljen iz Beethovnovih in Schumannovih skladb. Romantični duh Schumannovih klavirskih miniatur se izraža v posameznih Prizorih iz gozda, ki so v bistvu glasbene slike ali momenti gozdnega življenja. Posamezni prizori so v polnosti zaživel izpod prstov Dejana Lazića, ki je svojo tehnično spretnost pokazal s tem, da je popolnoma lahko dosegal kontrastne momente posameznih stavkov. Poleg tehnične spretnosti je Lazić dokazal tudi izrazito muzikalnost v izraznem fraziranju, torej v agogičnem gibanju melodičnih linij. Zelo dobro je ujel Schumannov glasbeni izraz s prefinjenim tonom, ki se je lepo stapljal s polno zvočnostjo in mehko prelivajočih se harmonij. Tudi v pianissimu je prevladovala (polna) bogata zvočnost, ki je dopuščala jasnost melodične linije. Vsekakor se je zdelo, da je pianist veliko bolj dojemljiv za romantično zasnovo glasbenega stavka kot za klasicistično zasnovo.

Z Beethovno Sonato za violončelo in klavir št. 2 se je poleg Lazića predstavila čelistka Monika Leskovar. Njena mehka tona je dosegala v žametni zvočnosti (tudi v višjem registru) dinamično izpeljano fraziranje, ki se je odlično dopolnjevalo z Lazićovo igro klavirskega parta. Leskovarjeva me je navdušila predvsem s svojim peštrim vibratom, s katerim je dosegala širok barvni spekter tona in katerega je spretno uporabljala tudi za subtilne poudarke v melodični liniji. Beethovno glasbo je izvajala zelo občuteno v popolni koncentraciji in poglobljenosti, za katero se je zdelo, da se prenaša tudi na poslušalce. Čeprav sta oba izvajalca izkazovala lahkotnost in poglobljenost v svoji skupni igri, sem v bolj burnih, dramatičnih momentih v glasbenem stavku pogrešala ognjevitost pri čelistki. Njeno dožemanje Beethovne glasbe se je zdelo vseeno v tem smislu nekoliko omejeno na subtilno niansiranje. Beethovni tipični viharnosti se je približala le na momente. Vsekakor se mi je zdelo, da ji je bližji karakter prvega stavka sonate. V drugem živahnejšem stavku sem pogrešala tisto značilno igrivost Rondoja. Čeprav je bila izvedba tehnično popolna, se je v rondo prikradel občutek monotonosti (ponavljanja), nekontrastnosti.

Zadnja skladba na sporedu je bila Beethovnova »Pomladna« sonata za violino in klavir, ki sta jo izvedla umetniški vodja festivala Richard Tognetti in Dejan Lazić. Prvi stavek sonate je bil še najbolj prepričljiv. Tognetti je s svojo tehnično dovršeno igro dosegal prefinjeno izraznost v fraziranju, saj je z lahkoto podal zaokrožene melodične fraze, ki jih je subtilno okraševal z raznolikimi tonskimi barvami. Toda že v prvem stavku se je pojavil moteč element pri staccatto pasažah, kjer je vsakič znova zaškripalo. Zdelo se je, da je violinist izkazoval nekakšno brezbržnost do tega »neželenega« zvočnega efekta. Drugi stavek Adagio molto espressivo je zasnovan tako, da ima klavir glavno vlogo in violina spremljevalno vlogo. V tej spremljevalni vlogi Tognetti ni mogel izražati svojega značilnega zabavljaškega značaja in ni mogel stavku vdihniti ekspresivnosti, kar pa je pianistu lepo uspevalo. Imela sem občutek, da je Tognettiju skrajno nezanimivo poslušati pianista in se ni mogel vživeti v glasbo, kar se mi je zdelo, da izkazuje njegov na splošno površinski odnos do izvajanja glasbe. Težave s kvaliteto zvoka njegove violine so se tudi v drugem stavku kazale v nečistosti tona in so se stopnjevale v hitrih stavkih, kjer si je dovolil brezobzirno žaganje po akordih, torej je spet neprijetno zaškripalo. Pomislila sem, da ima morda Tognettijeva omniprezenca na festivalskih koncertih tudi kakšen negativen aspekt. Očitno je, da se umetniški vodja z vsem srcem posveča celotni festivalski zasnovi s premišljeno sestavljenimi programi in burno domišljijo, ampak ali to opravičuje dejstvo, da mu tu in tam kakša izvedba na koncertu uide izpod prstov.

Avtorica: Maia Golobič